

پیام پاپ اعظم فرانسیس به مناسبت پنجاهمین سالگرد روز جهانی صلح

عدم خشونت: به عنوان روشی از سیاست برای ایجاد صلح

۱- در آغاز این سال جدید، تریکات صمیمانه در صلح و دوستی را خدمت همه‌ی مردمان زمین، همه‌ی ملت‌های جهان، روسای کشوری و دولتی، همینطور مسئولان مذهبی و گروه‌های مختلف اجتماعی، ارائه می‌نمایم. صلح بر هر مرد و زن و کودک مبارک باد، امید به اینکه تصویر و شباهت خدا در هر شخص به ما این فرصت را دهد تا همدیگر را به عنوان هدیه‌ای مقدس بدانیم که دارای هویتی با عظمت هستیم. مخصوصاً در شرایط ناگوار، باید این هویت را محترم شماریم و عدم خشونت را شیوه‌ی اصلی و فعال زندگی خود قرار دهیم.

این است پیام پنجاهمین سالگرد روز جهانی صلح. در اولین پیام پاپ نیکبخت پل ششم، با کلماتی صریح رو به همه‌ی مردم نمود، نه فقط کاتولیک‌ها «بالاخره روشن گردید، صلح تنها راه پیشرفت انسانی است (منظور خواسته‌های نژادپرستانه نیست، پیروزی‌ها در اثر خشونت، نه سرکوبی که ما رابه سوی نظام مدنی کاذب سوق دهد)». از خطر اعتقاد داشتن به اینکه «اختلافات بین المللی با روش عقلانی حل و فصل شدنی نیست» برحذر می‌داشت، یعنی توسط مذاکره در مورد قانون، عدالت، حقوق مشترک، بلکه تنها جلوگیری از نیروهای بازدارنده و مرگبار. با رجوع به رساله رسولی «صلح در زمین» خلف وی، پاپ مقدس یوحنا بیست و سوم، «فرمودند: حس و عشق واقعی صلح بنیان‌گذاری شده بر حقیقت، عدالت، آزادی و محبت تنها راه است. این سخنان امروز نیز ما را تحت تاثیر خود قرار می‌دهند، همانند پنجاه سال پیش هنوز هم از اهمیت خاصی برخوردار هستند.

در این فرصت می‌خواهم بر عدم خشونت به عنوان شیوه ای از سیاست در راه صلح تعمق نمایم و از خدا می‌طلبم تا همه‌ی ما را یاری کند تا برای ایجاد عدم خشونت به اعماق احساس و ارزش های خود در جامعه خود در سطح جهانی رجوع نماییم. قربانیان خشونت ها می‌توانند با تحمل کردن در مقابل آرزوی انتقام، نقشی مهم در ایجاد و بنیان گذاری صلح، ایفا کنند. باشد که عدم خشونت، از شرایط محلی گرفته تا شرایط جهانی، شیوه‌ی اساسی تصمیم ها، روابط و اعمال و در سیاست در هر شکلی گردد.

یک جهان متلاشی شده

۲- قرن گذشته، توسط دو جنگ وحشتناک ویران گشت، شاهد تهدید های جنگ اتمی و همچنین درگیری های متفاوتی بود، در حالی که امروز متأسفانه درگیر شیوه های مختلفی از جنگ های وحشتناک جهانی هستیم. نمی‌توان ارزیابی نمود که آیا خشونت جهان کنونی بیشتر از دیروز است، حتی شیوه های ارتباطات مدرن کنون ما را از وجود این خشونت آگاه می‌کنند و برحذر میدارند.

در هر صورت، این خشونت که به روش های مختلفی اجرا می‌گردد، رنج و درد های بسیاری را سبب می‌شود که از آن به خوبی آگاه هستیم: جنگ در کشورها و در اقصی نقاط قاره ها: تروریسم، جنایت و حملات با استفاده از سلاحهای مرگبار جدید، تجاوز هایی که مهاجرین متحمل آن شده اند، ویرانی طبیعت، ولی برای کدامین هدف؟

آیا خشونت ما را به هدف هایی می‌رساند که مانده گار هستند؟ آیا هر آنچه به دست می‌آید باعث ایجاد اعمال تلافی جویانه یا نفاق و درگیری که چیزی نیست جز رسیدن به اهداف شخصی برخی از انسانها « مردان جنگ » ؟

خشونت درمانی برای این جهان متلاشی شده نیست. خشونت را با خشونت جواب دادن ، مهاجرت های اجباری و رنجهای بسیاری را سبب می‌شود چرا که منابع فراوانی صرف مخارج نظامی می‌گردند که دست بسیاری از جوانان، خانواده ها با شرایط سخت، سالمندان، بیماران و اکثریت ساکنین این جهان است. در شرایط وخیم به مرگ می‌انجامد، مرگی جسمی و روحی بسیاری از مردم یا بهتر همه‌ی مردم.

مژده نو

۳- عیسی نیز در دوران پر از خشونت زندگی نمود. او به ما یاد داد که میدان مبارزه واقعی، که در آن خشونت و صلح بررسی میشوند، قلب انسان است « آنچه از درون و دل انسان بیرون می‌آید افکار پلید هستند» (مرقس ۷: ۲۱). اما پیام مسیح در مقابل این واقعیت، جوابی مثبت را ارائه می‌دهد: او بی وقفه به موعظه نمودن درباره محبت بی قید و شرط خدا که میبخشد و در آغوش میکشد، میپرداخت و به شاگردان خود می‌آموخت تا دشمنان خود را محبت نمایند (متی ۵: ۴۴)، گونه ی دیگر را نیز برگرداند (متی ۵: ۳۹). و یا آنانی را که زن بدکاره را محکوم کرده بودند از عملشان باز

داشت، (یوحنا ۵: ۱-۱۱) و هنگامی که شب قبل از مرگ خویش، به پطرس گفت: شمشیر را غلاف نماید (متی ۲۶: ۵۲)، عیسی راه عدم خشونت را ترسیم نمود، که تا به پای صلیب ادامه یافت، که به وسیله ی آن صلح را پایه گذاری نمود و دشمنی را از بین برد (افسسیان ۲: ۱۴-۱۶). بنابراین، هر که مژده ی نو عیسی را دریابد، میتواند خشونت را در خویش بشناسد و اجازه دهد تا توسط رحمت الهی شفا یابد، بدینوسیله ابزاری برای ایجاد آشتی و صلح گردد، همانگونه که قدیس فرانسیس اهل آسیز می فرماید: « صلحی را که بر لب ابراز می کنید، به فراوانی در قلب خود داشته باشید ».

رسول عیسی بودن امروز به معنی گرایش به عدم خشونت است. این امر همانطور که پاپ بندیکت شانزدهم فرمودند: « حقیقی است، زیرا آگاه است از اینکه در جهان خشونت و بی عدالتی تشدید یافته است، بنابراین نمیتوان بر این شرایط فائق آمد مگر اینکه محبت و نیکی را بیشتر به کار برد. این بیشتر از خدا منشا می گیرد. ایشان با تمام نیرو ابراز میداشتند: « عدم خشونت برای مسیحیان یک روش تاکتیکی نیست، بلکه مربوط به ماهیت یک شخص است، رفتاری است مصمم در به کار گرفتن محبت خدا و قدرت او و از رو در رویی با شرارت واهمه ای ندارد و سلاح محبت و حقیقت با آن در مبارزه است ». محبت به دشمن هسته ی اصلی انقلاب مسیحی است. به همین منظور آیه ی انجیل « دشمن خود را دوست داشته باشید » (لوقا ۶: ۲۶) به عنوان برگ معتبر عدم خشونت و صلح مسیحیت است (رومیان ۱۲: ۱۷-۲۱) در نتیجه زنجیر بی عدالتی در هم میشکند.

نیرومند تر از خشونت

۴- عدم خشونت برخی مواقع به عنوان تسلیم شدن، بی اعتنائی و بیتفاوتی فهمیده می شود، ولی در حقیقت چنین نیست. هنگامی که مادر ترزا جایزه صلح نوبل را در سال ۱۹۷۹ دریافت نمود، طی پیام عدم خشونت اعلام نمود: « در خانواده ما جایی برای سلاح نیست، نیازی به تخریب برای برقراری صلح نداریم، بلکه با هم بودن، همدیگر را محبت نمودن، بدین طریق میتوانیم بر هر گونه شرارت در جهان فائق آییم » زیرا قدرت سلاح فریب دهنده است و تخریب کننده، « قاچاق کنندگان سلاح کار خود را انجام می دهند، در حالی که فقرا و تهی دستان که برای صلح عمل می کنند در راه کمک به اشخاص و همه، زندگی خود را میدهند. برای این خادمان صلح، مادر ترزا « سمبل، یا شمایل دوران ما است ». در ماه سپتامبر گذشته با شادی فراوان ایشان را مقدس اعلام نمودم. در اختیار بودن وی برای همه را اعلام داشتم « بواسطه ی پذیرش و دفاع از زندگی انسانی، که نامرئی هست و در حاشیه قرار یافته است. در مقابل انسانهای بی دفاع که در حومه در حال مرگ رها گردیده بودند، خم گردید، با شناخت هویتی که خدا بدیشان عطا نموده بود، صدای خود را به گوش قدرتمندان زمین رساند، تا اینکه به گناه خود در اثر جنایات و فقری که آنها مسبب بودند، پی ببرند.

در مقابل این جواب و مأموریت وی، که میلیونها نفر را در بر می‌گیرد، با سخاوتمندی و عزم راسخ به سوی قربانیان این سیاست رفت، هر زخمی را لمس نموده و بر آن مرحم نهاد و هر زندگی شکسته را شفا بخشید.

در اعمال با ثبات و عزم راسخ عاری از خشونت، نتایج شگفت‌انگیز به بار آورد. موفقیت‌های بدست آمده توسط مهاتما گاندی و خان عبدالغفار خان در بدست آوردن آزادی هندوستان، و مارتین لوتر کینگ در مبارزه با نژاد پرستی هیچ وقت فراموش نخواهند گردید. زنان، اغلب رهبران نهی خشونت هستند مانند: لیما گبووی و هزاران زن لیبی، که گردهمایی برای دعا را ایجاد کردند و تظاهرات برای عدم خشونت را راه انداختند و در پایان جنگ داخلی دوم در لیبی نتایج چشم‌گیری را بدست آوردند.

نمی‌توانیم پایان ده‌ها سال دوران کمونیستی در اروپا را فراموش نماییم. جماعت مسیحی نقش خود با دعا و خدمت شجاعانه، ایفا نمودند. خدمت رسولی و مرجعیتی پاپ مقدس ژان پل دوم نقش بسزایی در این امر ایفا نمود. با تعمق بر رویدادهای سال ۱۹۸۹ در رساله رسولی « یکصدمین سال *centesimus annus* » (۱۹۹۱)، پاپ مقدس آشکار می‌نمود که تغییر دوارن زندگی مردم، در اعمال و در دولت‌ها به حقیقت می‌پیوندد « توسط نبرد صلح آمیز، که تنها از سلاح محبت و حقیقت و عدالت در آن استفاده شود » این مسیر انتقال سیاست « توسط تلاش صلح آمیز مردان غیور ممکن گردید که همواره از قبول به کارگیری زور امتناع نمودند، و همواره سعی نمودند راه‌های تازه‌ای برای شهادت دادن بر حقیقت بیابند » و در پایان ادامه می‌دادند: « تا اینکه انسانها یاد بگیرند برای ایجاد عدالت بدون خشونت، مبارزه کنند، از جنگ طبقاتی و تضادهای داخلی و جنگهای بین‌المللی فاصله بگیرند. »

کلیسا بسیار تلاش نمود تا روشهای غیر خشونتی در ایجاد صلح را در بسیاری از کشورها پیشنهاد داده به کار گیرد، حتی از خشن‌ترین شخصیتها با اصرار تقاضا نمود تا برای ایجاد صلح واقعی و همیشگی، همواره تلاش خود را بنمایند. این مسؤلیت برای حمایت از قربانیان بی‌عدالتی و خشونت فقط مختص کلیسای کاتولیک نیست، بلکه مربوط به همه سنت‌های مذهبی است که برای آنها « همدردی و عدم خشونت اهمیت خاصی دارند و تنها راه زندگی هستند » با انصمام تکرار می‌نمایم، « هیچ مذهب تروریست نیست »، خشونت یک نوع اهانت به نام خدا است. هیچ وقت خسته نشویم از تکرار کردن اینکه « هیچ وقت نام خدا توجیه بر خشونت نیست، بلکه صلح مقدس است، این صلح است که مقدس است نه جنگ ».

ریشه‌های داخلی یک سیاست غیر خشونت آمیز

۵- اگر سرچشمه‌ی همه‌ی خشونت‌ها قلب انسان است، بنابراین لازم است قبل از هر چیز عدم خشونت را از درون خانواده آغاز نمود. این جرئی از لذت عشق (amoris laetitia) است که در ماه مارس گذشته رد پایان دو سال تعمق کلیسا بر ازدواج و خانواده در رساله رسولی معرفی نمودم. خانواده یک منبع حیاتی است که به واسطه‌ی آن همه‌ی زوج‌ها، والدین و فرزندان، برادران و خواهران برقراری ارتباط و مراقبت و مواظبت از یکدیگر را بدون قید و شرط و توجه به منافع شخصی یاد می‌گیرند، جایی که درگیری‌ها و مخاسمه‌ها بدون استفاده از قدرت، بلکه با گفتگو، و احترام و با منافع مشترک، رحمت و بخشش برطرف می‌شوند.

لذت عشق از درون خانواده به تمامی جهان منتشر میشود و تابش آن تمام اجتماع را فرا می‌گیرد. علاوه بر این، اخلاق برادرانه و همزیستی مسالمت‌آمیز بین مردم و ملتها نمیتواند بر منطق ترس و خشونت انزوا بنیان گذاری شود، بلکه بر مسئولیت پذیری، احترام و گفتگو صمیمانه. در این زمینه درخواست خود مبنی بر خلع سلاح شدن را اعلام می‌دارم، همچنین برای نفی و ممنوعیت استفاده از سلاح‌های اتمی؛ باز دارندگی هسته‌ای و تهدید متقابل، نمیتوانند بر اینگونه اخلاق بنیان گذاری شوند. همینطور صمیمانه درخواست مینمایم خشونتهای خانوادگی و قبیله‌ای و تجاوزها بر زنان و کودکان متوقف شوند.

سال رحمت، که در ماه نوابر گذشته پشت سر گذاشتیم، دعوتی بود تا به اعماق قلب خود نظر افکنده اجازه دهید رحمت خدا در آن نفوذ نماید. سال مقدس این آگاهی را به ما بخشید که چه بسیارند اشخاص، گروه‌های اجتماعی که مورد بیتفاوتی قرار یافته‌اند، قربانیان این بی‌عدالتی هستند و مورد خشونت واقع می‌گردند. آنها نیز اعضای خانواده‌ی ما میباشند، برادران و خواهران ما هستند. برای همین منظور سیاست‌های عدم خشونت در چهارچوب خانه باید آغاز گردند تا سپس در میان همه خانواده‌های انسانی اشاعه یابند. «مانند راهبه ترزای مقدس ما را دعوت میکند تا از راه‌های کوچک محبت استفاده نمایم و فرصت استفاده از کوچکترین کلمات محبت‌آمیز را از دست ندهیم، یک لبخند یا حتی عملی کوچک که بذر صلح و دوستی را بکاربرد دریغ ننماییم. اقدامات ساده روز مره نیز می‌توانند منطق خشونت، سودجویی و فردگرایی را در هم شکنند».

دعوت من

۶- بنا کردن صلح توسط عدم خشونت فعال، عنصر لازم و سازگار است همراه با تلاش بی‌وقفه کلیسا برای محدود کردن استفاده از قدرت با بکارگیری قوانین معنوی، با مشارکت در کارهای نهادی در سطح بین‌المللی و استفاده از توانایی بسیاری از مسیحیان در پیش‌نویسی قانون در هر سطح. عیسی این راهنمایی را در موعظه بر سر کوه به ما عطا فرموده است «خوشا به حال‌ها» (متی ۵: ۳-۱۰) خصوصیات یک شخص را بیان میکنند که میتوان او را سعادتمند

و نیکو کار واقعی دانست. خوشا به حال حلیمان، رحم کنندگان، خوشا به حال صلح جویندگان، خوشا به حال پاکدلان و خوشا به حال گرسنگان و تشنگان عدالت.

به کارگیری خوشا به حال ها در جهان برنامه و چالشی برای سران سیاسی مذهبی، مسؤولان سازمان های بین المللی و گردانندگان اقتصادی و سمعی بصری تمام جهان در وظایفی که به ایشان محول گردیده است. چالشی است برای ساخت یک جامعه، اجتماع یا سازمان که مسئولین با روش خادمان صلح در گواه بودن بر رحمت خدا و نهی هر گونه تبعیض بین اشخاص، تخریب محیط و نیاز بر پیروزی به هر قیمت است. که مستلزم آن تحمل هر گونه تضاد است و با برطرف نمودن آن حلقه ای متصل به یک روش جدید از زندگی میگردد.

عمل با این روش بدین معنی است، انتخاب همبستگی به عنوان روشی از زندگی برای تغییر تاریخ و ساخت یک دوستی اجتماعی. عدم خشونت در این روش نشان می دهد چگونه اتحاد و همدلی به مراتب نیرومندتر و پر ثمر تر از تضاد است. همه چیز در جهان به طور نزدیک به هم مرتبط است، البته ممکن است تضاد موجب تنش گردد، میتوان با آن با روشی سازنده بدور از خشونت مقابله نمود تا بدینوسیله « تنش ها و تضاد ها بتوانند به یک وحدت چند شکلی برای ایجاد یک زندگی جدید برسند، با حفظ ارزشها در چند قطبی بودن».

اطمینان میدهم که کلیسای کاتولیک هر گونه تلاش برای ایجاد صلح با به کارگیری عدم خشونت فعال همراهی خواهد نمود. اول ژانویه ۲۰۱۷ سازمانی جدید را شاهد خواهید بود که در راستای رشد انسانی در کنار کلیسا برای ترویج هر چه بهتر یکپارچگی عدالت صلح و محافظت از خلقت و توجه بیشتر به مهاجرین « نیازمندان، زندانی ها، بیکاران و قربانیان هر گونه شکل از برده داری و شکنجه » خواهد بود. هر گونه عمل در این راستا، هر چند ناچیز، دنیایی خواهد ساخت آزاد و بدور از خشونت و قدم اول خواهد گردید برای برقراری صلح و عدالت.

در پایان

۷- طبق عادت هر سال این پیام را روز عید مریم باکره بدون گناه بار آمده، مریم مقدس ملکه ی صلح، خدمت شما ارائه میدهم. در تولد فرزند او، فرشتگان خدا را جلال میدادند و صلح را بر زمین میان انسانها مژده دادند (لوقا ۲: ۱۴)، از مریم باکره بطلبیم که ما را راهنمایی نماید

« همه آرزوی صلح را داریم، بسیاری از مردم برای ایجاد آن حتی با کارهای کوچک تلاش مینمایند و با صبر و حوصله متحمل فشارهای زیاد برای به وجود آمدن آن می شوند. در سال ۲۰۱۷ بیایید با دعا و اعمال تلاش نماییم، اشخاصی گردیم که خشونت را از دلها، کلمات و اعمال خود خالی مینمایند و جامعه ای را بسازند بدور از

خسونت كه از خانه‌ی عموم محافظت می‌نماید « با رجوع به خدا در دعا و نیایش و توسل به او هیچ چیز غیر ممکن نیست، همه می‌توانند بانیان صلح باشند».

واتیکان ۸ دسامبر ۲۰۱۶

پاپ فرانسیس.